

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΚΥΜΑ

ΛΟΥΙΣ ΣΕΠΟΥΛΒΕΔΑ

ΘΕΜΑ = Ο απελπισμένος αγώνας επιβίωσης ενός γλάρου που έπεσε θύμα της θαλάσσιας μόλυνσης.

ΒΑΣΙΚΗ ΙΔΕΑ = Η διατάραξη της φυσικής ισορροπίας του πλανήτη από τον άνθρωπο και ο αντίκτυπος στο ζωικό βασίλειο. Η ιδέα στηρίζεται στην αντίθεση φύση – άνθρωπος.

Θεματικά κέντρα:

- ♦ Καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος: μόλυνση των θαλασσών και διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας.
- ♦ Οικολογικά κινήματα και οικολογικές οργανώσεις.
- ♦ Περιβαλλοντική εκπαίδευση και καλλιέργεια της οικολογικής συνείδησης.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ: «Η Κενγκά άνοιξε... τα σαγόνια κάποιου κήτους». Η θανάσιμη παγίδα για την Κενγκά.

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ: «Η μαύρη κηλίδα... κατόρθωσε να πετάξει». Κατάρες και ελπίδες της Κενγκά.

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ: «Φτεροκοπούσε απεγνωσμένα... ούτε να τις κουνήσει». Ο αγώνας της Κενγκά για επιβίωση.

Πρόσωπα του κειμένου: Το μοναδικό πρόσωπο είναι η Κενγκά και μέσα από τις σκέψεις της παρουσιάζονται οι συντρόφισσές της, οι ετοιμοθάνατοι γλάροι από πετρελαιοκηλίδα, τα πληρώματα των πετρελαιοφόρων που μολύνουν τις θάλασσες, οι ακτοφύλακες και η γριά συντρόφισσα.

Τίτλος: Παρουσιάζει έναν μεγάλο κίνδυνο των θαλασσών, το πετρέλαιο. Η φράση «μαύρο κύμα» δείχνει την παρουσία του στη θάλασσα (κύμα) και την καταστροφική του επίδραση (μαύρο).

Γεωγραφικά ο τόπος είναι η Γερμανία (ποταμός Έλβας), πόλη του Αμβούργου.

Τεχνικές αφήγησης:

α) Αφήγηση: Είναι περιορισμένη σε γ' πρόσωπο, γιατί παρουσιάζονται μόνο τα γεγονότα της πτώσης του γλάρου και των προσπαθειών του για να πετάξει ως την εκκλησία του Αγίου Μιχαήλ.

β) Περιγραφή: Υπάρχει στο σημείο όπου περιγράφεται η σωματική και ψυχολογική κατάσταση της Κενγκά, στον τρόπο με τον οποίο αντιστέκεται στη βεβαιότητα του θανάτου της και στις προσπάθειες διαφυγής της, στη συνηθισμένη κατάληξη των γλάρων που παγιδεύονται στις πετρελαιοκηλίδες και στη συνήθεια κάποιων ανθρώπων να μολύνουν τις θάλασσες.

γ) Ευθύς λόγος και μονόλογος: «Όχι όμως όλους... και άδικη», «Μπορεί και ...στα φτερά μου», «Ο Άγιος Μιχαήλ».

ΓΛΩΣΣΑ: Προέρχεται από μετάφραση και είναι απλή δημοτική.

ΎΦΟΣ : Απλό και λιτό. Ζωντανό και φυσικό.

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ: Εικόνες, επίθετα, μεταφορές, παρομοιώσεις, προσωποποίηση του γλάρου.

Τελικό συμπέρασμα: Ο άνθρωπος δεν υπολογίζει το φυσικό περιβάλλον και δεν σκέφτεται ότι η γη είναι το σπίτι του που του προσφέρει ασφάλεια.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Με ποιες λέξεις και εκφράσεις παρουσιάζει ο συγγραφέας τις πετρελαιοκηλίδες που μολύνουν τις θάλασσες;
2. Στο κείμενο αναφέρεται ο αρχαιοελληνικός μύθος του Ίκαρου. Ποια η σημασία του την ώρα που η Κενγκά προσπαθεί να αποφύγει το θάνατο;
3. Να βρείτε ένα ασύνδετο και μία παρατακτική σύνδεση μέσα στο κείμενο.
4. Να δώσετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων: απεγνωσμένα, κατάλαβε, φριχτό, μάλιστα.
5. Η Κενγκά σκέφτεται και λειτουργεί ως άνθρωπος. Να δικαιολογήσετε το χαρακτηρισμό με συγκεκριμένα παραδείγματα.
6. Ποιο περιβαλλοντικό πρόβλημα θίγει το απόσπασμα «το μαύρο κύμα» του Λουίς Σεπούλβεδα;
7. Να χωρίσετε το απόσπασμα σε ενότητες και να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο σε καθεμία.
8. Να σχολιάσετε την επιλογή λέξεων του συγγραφέα για την περιβαλλοντική καταστροφή από τις πετρελαιοκηλίδες.
9. Ποιος είναι ο αφηγητής του αποσπάσματος;
10. Να εντοπίσετε μεταφορές και εικόνες του αποσπάσματος.
11. Στο κείμενο η Κενγκά παρουσιάζεται από το συγγραφέα με αισθήματα (και σε όλο το έργο η Κενγκά, ο γάτος Ζορμπάς συνομιλούν, συνεννοούνται όπως οι άνθρωποι). Πώς το εξηγείτε αυτό; Πώς ονομάζεται αυτή η τεχνική; Το ατύχημα της Κενγκά (με υπότιτλους)